

Gemeenteraad (Het Debat en Het Besluit) GHG

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2025-0105374

Vergadering van 13 november
2025

Gemeente Hardinxveld-Giessendam - Hardinxveld-Giessendam

Auteur: Gerard de Jong

Portefeuillehouder: Arjan Meerkkerk

Begroting 2026-2029

Voorgesteld besluit

1. De Begroting 2026-2029 vast te stellen.
2. De investeringen uit het investeringsoverzicht vast te stellen en te autoriseren.
3. Een bestemmingreserve Centrumvisie te vormen en deze reserve aan te merken als een systeemreserve

Inhoud

Inleiding

Op 13 november 2025 ligt de Begroting 2026-2029 ter besluitvorming voor in de gemeenteraad. Een bijzondere begroting in meerdere opzichten. Allereerst is dit de laatste begroting vanuit het huidige college in deze periode. Tegelijkertijd is het geen beleidsarme begroting richting een nieuwe periode. Dat is logisch gezien de afgelopen tijd waarin raad en college veel en vooral grote besluiten hebben genomen rondom diverse maatschappelijke opgaven, zoals de ontwikkeling van 't Oog, het centrum en sportvoorzieningen. Maar ook vraagstukken in het sociaal domein, zoals passende en beheersbare jeugdhulp en ontwikkelingen bij de gemeenschappelijke regelingen zijn de revue gepasseerd. Met voorliggende begroting krijgt de ingeslagen weg verder vorm én ligt er een solide financieel fundament voor de nieuwe raad en het volgende college.

Ook in een ander opzicht is deze begroting bijzonder. De gemeenteraad heeft op 27 maart 2025 de gewenste nieuwe opzet van de P&C-cyclus vastgesteld. Na de Perspectiefnota 2026-2029 en de Halfjaarrapportage 2025 is dit de eerste begroting die aansluit bij de gewenste doorontwikkeling van de P&C-producten. De indeling in vijf programma's is hierbij conform de afspraken leidend. Daarnaast leent voorliggende begroting zich goed voor de gewenste sturing op doelen én middelen. Niet alleen in het samenspel tussen raad en college, maar ook als belangrijkste sturingsinstrument binnen de ambtelijke organisatie. We vertrouwen er daarom op dat deze begroting ons gaat helpen om binnen de kaders in 2026 resultaten te halen: voor onze inwoners, ondernemers, verenigingen en andere organisaties in ons dorp.

Beoogd effect

Een solide inhoudelijk en financieel fundament om uitvoering te geven aan maatschappelijke opgaven die bijdragen aan een prettige en veilige woon-, werk- en leefomgeving.

Argumenten

1.1 Vaststellen begroting is een bevoegdheid van de raad

De programmabegroting is het beleidsdocument in de planning & control-cyclus waarin de kaders voor het College voor het eerstvolgende begrotingsjaar zijn vastgesteld. Deze kaders bestaan uit de beleidsvoornemens en de daarbij behorende programmabudgetten voor 2026.

Het meerjarenperspectief wordt vastgesteld en is indicatief voor de komende jaren.

1.2 Het vastgestelde voorkeursscenario uit de Perspectiefnota 2026-2029 is de basis voor de voorliggende begroting

In de begroting zoals die de afgelopen jaren aan de gemeenteraad voorgelegd werd was vooral een beheergemeente te herkennen: doen wat nodig is vanuit het hier en nu, scherp aan de wind zeilen als het gaat om het bewaken van de nullijn en in mindere mate voorsorteren op de toekomst. In zowel de Perspectiefnota 2026-2029 als de vertaling daarvan in voorliggende begroting is meer een ontwikkelgemeente te herkennen: grote opgaven met een stevige financiële vertaling en maatschappelijk rendement op korte, maar vooral ook op lange termijn. Daarbij heeft de raad de kanttekening gemaakt dat drie jaar op rij een gestapelde OZB-verhoging niet wenselijk is én er met name in het sociaal domein gezocht moet worden naar extra besparingen. Het resultaat van extra besparingen vindt u in de begroting. Ten aanzien van het drie jaar op rij verhogen van de OZB: in de begroting is aangegeven dat jaarlijks heroverweging plaatsvindt of dit echt noodzakelijk is. Gezien het meerjarenperspectief is er ruimte om hier bij een volgende perspectiefnota een nieuwe afweging in te maken (zie ook onderdeel Financiën).

1.3 Er dient een begroting aan de provincie te worden aangeboden voor 15 november 2025

In de Gemeentewet is vastgelegd dat de begroting uiterlijk op 15 november aan de provincie dient te worden aangeboden. Met het vaststellen op 13 november wordt de termijn van indiening gehaald.

1.4 Moties en toezeggingen zijn betrokken in het proces

Bij de behandeling van de Perspectiefnota 2026-2029 zijn drie moties aangenomen en twee toezeggingen gedaan. De verantwoording hierop vindt u in een separate bijlage. Het college beschouwt deze moties en toezeggingen als afgedaan.

2.1 De voorgenomen investeringen voor 2025 moeten wettelijk door de raad worden vastgesteld

In het kader van het budgetrecht van de raad is zij het aangewezen orgaan om de investeringen vast te stellen.

3.1 Vorming bestemmingsreserve is een bevoegdheid van de raad

In de nota reserves en voorzieningen uit 2021 is bepaald dat de vorming van een bestemmingsreserve een bevoegdheid is van de gemeenteraad.

3.2 Vorming bestemmingsreserve Centrumvisie sluit het beste aan bij wens om te sparen

In het raadsbesluit over de centrumvisie is aangegeven dat het wenselijk is om te gaan sparen voor deze ontwikkeling. De kans is groot dat vastgoedeigenaren binnen enkele jaren overgaan tot herontwikkeling. Het is wenselijk dat de gemeente dan ook gesteld staat om een kwaliteitsimpuls te geven aan de openbare ruimte. Bij de behandeling van de Perspectiefnota 2026-2029 was uitgegaan van 2 x €200.000 in 2026 en 2027. De oproep vanuit de raad was om te kijken of dit ook meer gespreid kon worden om zo de lasten ook over meerdere jaren te spreiden. In de begroting is daarom jaarlijks een bedrag opgenomen van € 100.000 voor de komende vier jaar. Niet bestede middelen worden toegevoegd aan de reserve. Mochten in enig jaar de uitgaven hoger liggen, dan wordt een bedrag aan de reserve onttrokken. Het financiële kader van € 400.000 staat vast zolang de raad geen afwijkende besluiten neemt.

3.3 Bestemmingsreserve Centrumvisie aan te merken als een systeemreserve

Voorgesteld wordt om deze reserve als een systeemreserve aan te merken. Daarmee worden uitgaven achteraf aan de raad verantwoord en kan snel en slagvaardig ingespeeld worden op actuele ontwikkelingen. De verantwoording wordt via de reguliere P&C documenten afgelegd.

Kanttekeningen

1.1 Extra verhoging tarieven zijn financieel vertaald in de begroting

In deze begroting is een aantal extra inkomsten opgenomen. Bij betreffende onderwerpen stijgen de tarieven meer dan de reguliere indexering. Als de raad instemt met de begroting betekent dit ook dat dit één op een verwerkt zal worden in de belastingtarieven en legesverordeningen, welke in de raadsvergadering van 18 december ter besluitvorming worden aangeboden. Het betreft de tarieven voor de volgende onderwerpen: Onroerendezaakbelasting (OZB), Begraafplaatsen,

parkeervergunningen en -onthefingen én sportvelden. De bedragen zijn zichtbaar gemaakt in de begroting.

1.2 Begrotingsuitgangspunten zullen vanaf volgend jaar betrokken worden bij de behandeling van de perspectiefnota

In hoofdstuk 1 van de begroting is aangegeven welke uitgangspunten zijn gehanteerd bij het opstellen ervan. De doorontwikkeling van de P&C-cyclus vraagt continue leren en evalueren. Een van de lessen is om de gehanteerde uitgangspunten ook onderdeel te laten zijn van de perspectiefnota. Hierdoor ontstaat er tijdig een eenduidig beeld/vertrekpunt.

Financiële informatie

De Begroting 2026-2029 laat het volgende positieve resultaat zien. Verdere onderbouwing en duiding is opgenomen in de begroting zelf.

	2026	2027	2028	2029
€	361.520	€ 700.965	€ 573.150	€ 1.156.893

Deze meerjarig positieve resultaten zullen in 2026 gekoppeld worden aan de noodzakelijke strategie om te komen tot een passende omvang van reserves en voorzieningen. Vooral in het licht van alle opgaven waar we als gemeente voor staan. Hierbij zullen ook de keuzes rondom het meerjarig verhogen van lokale heffingen betrokken worden, waarmee recht wordt gedaan aan het amendement. Over deze strategie zal in aanloop naar de Perspectiefnota 2027-2030 de dialoog met de raad gevoerd worden.

Participatie

N.v.t.

Communicatie

Na behandeling in college volgt een persbericht en persgesprek. Ook wordt een begroting in één oogopslag opgesteld. Deze zal onder andere in het Kompas gepubliceerd worden.

Vervolg

Na vaststelling van de Begroting 2026-2029 wordt deze aan de provincie Zuid-Holland aangeboden.

Openbaar

Ja

Bijlagen

1. Programmabegroting 2026-2029
2. Verantwoording moties en toezeggingen Perspectiefnota
3. Advies en bevindingen Auditcommissie Begroting 2026-2029
4. Beantwoording technische vragen SGP over raadsvoorstel Programmabegroting 2026-2029
5. Beantwoording technische vervolgvragen SGP over raadsvoorstel Programmabegroting 2026-2029
6. Beantwoording technische vragen T@B over raadsvoorstel Programmabegroting 2026-2029
7. Beantwoording technische vragen ChristenUnie over raadsvoorstel Programmabegroting 2026-2029
8. Concept raadsbesluit Begroting 2026 - 2029